

Vuxenutbildning

Sammanfattning

I detta betänkande behandlar utskottet 30 motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2011 samt 1 motionsyrkande från allmänna motionstiden 2010 inom området vuxenutbildning.

Flera motioner rör frågor om behovet av vuxenutbildning och stödet till vuxenutbildningen. Ett antal motioner rör behörighet och meritering till högskolan via vuxenutbildning, behov av eller krav på specifika utbildningar samt validering av yrkes- och utbildningsmeriter. I betänkandet behandlas också motioner om svenskundervisning för invandrare.

I betänkandet föreslås att riksdagen beslutar om ett tillkännagivande till regeringen om att återkomma med ett förslag som innebär ett riktat statsbidrag för vuxenutbildning som garanterar en hög nivå på denna utbildning. Utskottet föreslår att övriga motioner avslås med hänvisning till utskottets tidigare ställningstagande, pågående beredning och gällande bestämmelser.

I betänkandet finns 13 reservationer (S, M, MP, FP, C, V, KD).

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	6
Utskottets överväganden	7
Vuxenutbildningens betydelse	7
Återinförande av flexibel och lättillgänglig vuxenutbildning	7
Insatser för studieovana grupper och ungdomar	7
Vuxenutbildningens betydelse för individen och arbetsmarknaden	7
Behörighet och meritering till högskolan	10
Återinförande av samlat betygsdokument	10
Sökande med komplettering från komvux	10
Rätt att läsa in högskolebehörighet	10
Syntolksutbildning	11
Specifika utbildningar	14
Validering av utländska examina och yrkeskunskaper	16
Effektiv valideringsprocess	16
Nationellt valideringsuppdrag till Arbetsförmedlingen	16
Svenskundervisning för invandrare (sfi)	18
Kvalitetssäkrad och individanpassad sfi	18
Utbildningsbakgrundens betydelse i sfi	18
Inriktningen på sfi	18
Reservationer	21
1. Återinförande av flexibel och lättillgänglig vuxenutbildning, punkt 1 (M, FP, C, KD)	21
2. Insatser för studieovana grupper och ungdomar, punkt 2 (S, MP)	22
3. Vuxenutbildningens betydelse för individen och arbetsmarknaden, punkt 3 (S)	22
4. Återinförande av samlat betygsdokument, punkt 4 (S)	24
5. Sökande med komplettering från komvux, punkt 5 (MP)	24
6. Rätt att läsa in högskolebehörighet, punkt 6 (MP, V)	25
7. Syntolksutbildning, punkt 7 (S, MP)	26
8. Specifika utbildningar, punkt 8 (V)	26
9. Effektiv valideringsprocess, punkt 9 (S, MP)	27
10. Nationellt valideringsuppdrag till Arbetsförmedlingen, punkt 10 (V)	28
11. Kvalitetssäkrad och individanpassad sfi, punkt 11 (S, MP)	29
12. Utbildningsbakgrundens betydelse i sfi, punkt 12 (S)	30
13. Inriktningen på sfi, punkt 13 (MP, V)	31
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	32
Motion från allmänna motionstiden hösten 2010	32
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2011	32

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

- 1. Återinförande av flexibel och lättillgänglig vuxenutbildning**
 Riksdagen tillkännager för regeringen att regeringen bör återkomma med förslag som innebär ett riktat statsbidrag för vuxenutbildning som garanterar en hög nivå på denna utbildning. Därmed bifaller riksdagen motion
 2011/12:Ub459 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 1.
Reservation 1 (M, FP, C, KD)
- 2. Insatser för studieovana grupper och ungdomar**
 Riksdagen avslår motionerna
 2011/12:Ub398 av Sara Karlsson (S) yrkande 3 och
 2011/12:Ub459 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 3.
Reservation 2 (S, MP)
- 3. Vuxenutbildningens betydelse för individen och arbetsmarknaden**
 Riksdagen avslår motionerna
 2011/12:Ub214 av Fredrik Olovsson (S),
 2011/12:Ub240 av Eva Sonidsson och Christina Karlsson (båda S),
 2011/12:Ub244 av Ann-Kristine Johansson m.fl. (S) yrkande 1,
 2011/12:Ub381 av Christer Adelsbo (S),
 2011/12:Ub390 av Jennie Nilsson (S),
 2011/12:Ub398 av Sara Karlsson (S) yrkandena 1 och 2 samt
 2011/12:Ub419 av Yvonne Andersson (KD).
Reservation 3 (S)
- 4. Återinförande av samlat betygskort**
 Riksdagen avslår motion
 2011/12:Ub459 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 8.
Reservation 4 (S)
- 5. Sökande med komplettering från komvux**
 Riksdagen avslår motion
 2011/12:Ub495 av Jabar Amin m.fl. (MP) yrkande 10.
Reservation 5 (MP)
- 6. Rätt att läsa in högskolebehörighet**
 Riksdagen avslår motion
 2011/12:Ub287 av Rossana Dinamarca m.fl. (V).
Reservation 6 (MP, V)

7. Syntolksutbildning

Riksdagen avslår motionerna
2010/11:Kr322 av Ann-Christin Ahlberg (S) och
2011/12:Ub304 av Lennart Axelsson (S).

Reservation 7 (S, MP)

8. Specifika utbildningar

Riksdagen avslår motionerna
2011/12:So568 av Eva Olofsson m.fl. (V) yrkande 5,
2011/12:Ub368 av Lena Hallengren (S),
2011/12:Ub414 av Pia Nilsson (S) och
2011/12:Ub418 av Annika Eclund (KD).

Reservation 8 (V)

9. Effektiv valideringsprocess

Riksdagen avslår motionerna
2011/12:Ub228 av Roza Güclü Hedin och Peter Hultqvist (båda S)
och
2011/12:Ub432 av Lotta Finstorp och Peder Wachtmeister (båda M).

Reservation 9 (S, MP)

10. Nationellt valideringsuppdrag till Arbetsförmedlingen

Riksdagen avslår motion
2011/12:Sf325 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkande 21.

Reservation 10 (V)

11. Kvalitetssäkrad och individanpassad sfi

Riksdagen avslår motionerna
2011/12:Ub361 av Désirée Pethrus (KD) yrkandena 2 och 3,
2011/12:Ub376 av Åsa Lindestam m.fl. (S) yrkande 1 och
2011/12:Ub459 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkandena 4 och 5.

Reservation 11 (S, MP)

12. Utbildningsbakgrundens betydelse i sfi

Riksdagen avslår motion
2011/12:Ub376 av Åsa Lindestam m.fl. (S) yrkandena 2 och 3.

Reservation 12 (S)

13. Inriktningen på sfi

Riksdagen avslår motion
2011/12:Sf325 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkande 16.

Reservation 13 (MP, V)

Stockholm den 24 januari 2012

På utbildningsutskottets vägnar

Margareta Pålsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Margareta Pålsson (M), Mikael Damberg (S), Oskar Öholm (M), Louise Malmström (S), Betty Malmberg (M), Thomas Strand (S), Jan Ericson (M), Caroline Helmersson Olsson (S), Håkan Bergman (S), Ulrika Carlsson i Skövde (C), Nina Lundström (FP), Jabar Amin (MP), Yvonne Andersson (KD), Richard Jomshof (SD), Rossana Dinamarca (V), Adnan Dibrani (S) och Roger Haddad (FP).

Redogörelse för ärendet

I detta betänkande behandlas 31 motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2010 och 2011 inom området vuxenutbildning.

Utskottets överväganden

Vuxenutbildningens betydelse

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ger regeringen till känna att regeringen bör återkomma med ett förslag om ett riktat statsbidrag för vuxenutbildning. Riksdagen avslår motioner om insatser för studieovana grupper och ungdomar, motioner om kommunal vuxenutbildning m.m.

Jämför reservationerna 1 (M, FP, C, KD), 2 (S, MP) och 3 (S).

Motionerna

Återinförande av flexibel och lättillgänglig vuxenutbildning

Socialdemokraterna anför i kommittémotion 2011/12:Ub459 yrkande 1 att det bör återinföras en hög ambition när det gäller att erbjuda en flexibel och lättillgänglig vuxenutbildning där alla som har behov av det kan delta.

Insatser för studieovana grupper och ungdomar

Socialdemokraterna framhåller i kommittémotion 2011/12:Ub459 yrkande 3 att det behövs riktade insatser för att underlätta för studieovana grupper att studera.

I motion 2011/12:Ub398 yrkande 3 anføres det att stora resurser måste sättas in för att ge ungdomar möjligheter så att de kan slutföra gymnasieskolan, ibland även grundskolan, och vid behov kunna gå vidare till yrkesutbildning.

Vuxenutbildningens betydelse för individen och arbetsmarknaden

I motion 2011/12:Ub214 (S) framhålls det att det bör finnas en fördelningsprofil på det statliga stödet till komvux som innebär att kommuner med större behov får mer än kommuner med små behov.

I motion 2011/12:Ub240 (S) anføres det att det är angeläget att via kvalificerad yrkesutbildning tillgodose behovet av arbetskraft och att staten bör initiera en översyn över behovet av vuxenutbildning, särskilt kvalificerad yrkesutbildning.

I motion 2011/12:Ub244 (S) yrkande 1 anføres det att staten ska spela en aktiv roll för att stödja kortutbildade i arbetslivets strukturomvandling.

I motion 2011/12:Ub381 (S) efterfrågas det att komvux utvecklas och att frågan om att återinföra bidraget till fackliga organisationer, handikapporganisationer och andra organisationer för uppsökande verksamhet samt att fördelningskriterierna för bidrag till kommunal vuxenutbildning skyndsamt ses över.

I motion 2011/12:Ub390 (S) framhålls det att det är viktigt att det finns möjlighet till lärande även när man arbetat i flera år.

I motion 2011/12:Ub398 hävdar motionären behovet av utbildning för medborgarna (yrkande 1) samt validering av redan befintliga kunskaper (yrkande 2).

I motion 2011/12:Ub419 (KD) frågas efter möjligheten att studera på olika nivåer och i olika skolformer inom ramen för vuxenutbildningen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet finner att det finns flera skäl till att ha en väl utbyggd vuxenutbildning som är flexibel och lättillgänglig för alla. Ett skäl är att vi har olika förutsättningar att satsa på utbildning under olika perioder av livet. Ett annat skäl är att det alltid kommer att finnas personer som behöver fylla igen kunskapsluckor i vuxen ålder. För landets konkurrenskraft och möjligheter till god ekonomisk utveckling är dessutom en väl fungerande vuxenutbildning av avgörande betydelse. Parallellt med den höga arbetslösheten börjar flaskhalsar dyka upp på arbetsmarknaden. Allt fler arbetsgivare rapporterar svårigheter att – trots hög arbetslöshet – hitta rätt arbetskraft. Stora nedskärningar inom utbildningsområdet har bidragit till att arbetsmarknadens funktionssätt har försämrats.

Rekordstora ungdomskullar lämnar nu gymnasieskolan. Men redan innan dess var enligt Eurostat arbetslösheten bland ungdomar bland de högsta i Europa. Många av dessa ungdomar längtar till högre studier eller kommer att behöva komplettera och fortbilda sig för att bli attraktiva på arbetsmarknaden. Men dörr efter dörr har stängts för dem. Antalet platser inom vuxenutbildningen under föregående och innevarande mandatperiod är färre än under mandatperioden 2002–2006, trots att det då var högkonjunktur. Platserna inom kvalificerad yrkesutbildning och yrkesvux täcker inte behoven på långa vägar.

Utskottet vill framhålla att vuxenutbildning i alla dess former bör ses som ett smörjmedel i det moderna samhällets maskineri. I lågkonjunktur gäller det att ta till vara möjligheterna att bygga på människors kunskapsbas så att de står redo när de nya jobben kommer. I högkonjunktur gäller det att snabbt förse arbetsmarknaden med det den behöver i nära samverkan med olika branschföreträdare. De förändringar som konstant pågår på arbetsmarknaden medför dessutom att arbetskraften ständigt, oavsett konjunktur, har ett behov av kunskapspåfyllnad. Att satsa på vuxenutbildning är ett av de mest effektiva sätten att bryta kunskapsklyftor mellan människor och skapa ett inkluderande samhälle. Det riktade statsbidraget för

vuxenutbildning bör återinföras, annars riskerar vuxenutbildningen att i hög grad bli ett offer för besparingar. De senaste åren har många kommuner, framför allt mindre sådana, dragit ned sin verksamhet till ingenting mer än det som de enligt lag är tvungna att tillhandahålla. Regeringen bör återkomma med förslag som innebär ett riktat statsbidrag för vuxenutbildning som garanterar en hög nivå på denna utbildning. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Utskottet tillstyrker därmed motion 2011/12:Ub459 (S) yrkande 1.

Vad gäller behovet av riktade insatser till studieovana grupper eller ungdomar presenterade regeringen i budgetpropositionen för 2011 en satsning i syfte att ge fler unga arbetslösa möjlighet att komplettera sin utbildning. Satsningen innebar att den högre bidragsnivån inom studiemedlet tillfälligt beviljades arbetslösa ungdomar i åldrarna 20–24 år som var inskrivna i jobbgarantin för ungdomar eller jobb- och utvecklingsgarantin och som saknar fullständig grundskole- eller gymnasieutbildning för studier på grundläggande eller gymnasial nivå inom kommunal vuxenutbildning eller motsvarande utbildning på folkhögskola. Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2012 att satsningen bör fortsätta även under 2012 (prop. 2011/12:1 utg.omr. 15 avsnitt 3.8.2, 2011/12:UbU2, rskr. 2011/12:96). Enligt regeringen riktar sig yrkesvuxsatsningen i första hand till personer med en svag ställning på arbetsmarknaden, till dem som är arbetslösa, men även till utbildad personal eller individer som hotas av arbetslöshet och som på eget initiativ väljer att utbilda sig inom ett nytt yrkesområde och därmed att förbättra sina möjligheter på arbetsmarknaden (prop. 2011/12:1 utg.omr. 16 avsnitt 5.4). Utskottet finner med det ovan anförda att motionsyrkandena kan anses tillgodosedda. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2011/12:Ub459 yrkande 3 och 2011/12:Ub398 yrkande 3.

Vad gäller närmare former för statligt stöd till kommunal vuxenutbildning är utskottet inte berett att nu ta ställning i dessa frågor och avstyrker förslagen i motion 2011/12:Ub214 (S), 2011/12:Ub240 (S), 2011/12:Ub244 yrkande 1 (S), 2011/12:Ub381 (S), 2011/12:Ub390 (S), 2011/12:Ub398 yrkandena 1 och 3 (S).

När det gäller att initiera en översyn av kvalificerad yrkesutbildning för att tillgodose behovet av välutbildad arbetskraft vill utskottet påminna om att närmare 80 procent av deltagarna i yrkeshögskolan får arbete eller startar företag efter avslutad utbildning (prop. 2011/12:1 utg.omr. 16, avsnitt 3.5.3). Utskottet vill också påminna om att det inte kommer att finnas KY-utbildningar efter den 31 december 2013 utan all sådan utbildning kommer att ligga inom yrkeshögskolan. Utskottet avstyrker därmed motion 2011/12:Ub240 (S).

Vad gäller möjligheten att kombinera studier på olika nivåer och i olika skolformer tillsatte regeringen den 6 oktober 2011 en utredning i syfte att göra en översyn av grundläggande kommunal vuxenutbildning (dir 2011:92). I uppdraget ingår bl.a. att analysera varför så många med hög tidigare utbildning studerar inom den kommunala vuxenutbildningen på

grundläggande nivå. Uppdraget ska redovisas senast den 2 april 2013. Utskottet finner yrkandet tillgodosett och avstyrker därmed motion 2011/12: Ub419 (KD).

Behörighet och meritering till högskolan

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om samlat betygsdokument, kompletteringsgruppen och rätt att läsa in högskolebehörighet.

Jämför reservationerna 4 (S), 5 (MP) och 6 (MP, V).

Motionerna

Återinförande av samlat betygsdokument

Socialdemokraterna frågar i kommittémotion 2011/12:459 yrkande 8 efter ett återinförande av samlat betygsdokument.

Sökande med komplettering från komvux

Miljöpartiet anför i kommittémotion 2011/12:Ub495 yrkande 10 att sökande som läst upp sina betyg inom kommunal vuxenutbildning inte ska missgynnas i relation till dem som söker till högskolan direkt från gymnasiet.

Rätt att läsa in högskolebehörighet

Vänsterpartiet anför i kommittémotion 2011/12:Ub287 att gränsen för behörighet på olika nivåer har höjts och färre blir behöriga att söka vidare. En rätt att läsa in högskolebehörighet på komvux eller folkhögskola bör införas i skollagen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tidigare behandlat frågan om högskolebehörighet genom samlat betygsdokument, senast i betänkande 2010/11:UbU9. Utskottet hade då ingen annan uppfattning än den som anfördes vid behandlingen av regeringens förslag om att avskaffa samlat betygsdokument (prop. 2006/07:107), nämligen att kraven på grundläggande behörighet bör vara lika för alla sökande från gymnasial vuxenutbildning (bet. 2006/07: UbU17). Utskottet har ingen annan uppfattning i dag. Utskottet avstyrker därmed motion 2011/12:Ub459 yrkande 8.

Vad gäller bedömning av sökande som läst upp sina betyg inom kommunal vuxenutbildning i relation till dem som söker direkt från gymnasiet har utskottet tidigare framhållit att syftet med indelning i fyra grupper bl.a. var att minska incitamenten till konkurrenskomplettering i gymnasial vuxen-

utbildning (bet. 2008/09:UbU15).¹ I behandlingen av proposition 2009/10:165 *Den nya skollagen* kunde utskottet konstatera att begreppet ”brister” i förordningen har getts en varierande innebörd av kommunerna, vilket har inneburit att ungdomar i vissa kommuner direkt efter avslutade gymnasiestudier har kunnat läsa om kurser där de redan har fått godkända betyg för att skaffa sig ett nytt högre betyg som kan användas i samband med en ansökan till högskola, s.k. konkurrenskomplettering (bet. 2009/10:UbU21). I förslaget till nya antagningsregler framhöll regeringen att vuxenutbildningen måste ge människor utan avslutad gymnasieskola möjligheter att komplettera sin utbildning, men att de som söker till högskolan direkt efter avslutad gymnasieutbildning inte ska missgynnas (prop. 2006/07:107 s. 7).

Högskoleverket har gjort en utvärdering av den första antagningen med de nya reglerna. Uppföljningen visar att i fem undersökta yrkesprogram blev poängen vid intagningen hösten 2010 i vissa fall lägre i grupp II än i grupp I. Förändringen av antagningsreglerna är en process som pågår fram till höstterminen 2014. Det kommer att krävas flera år innan den kan utvärderas i sin helhet (Rapport 2011:7 R, s. 57). Med det ovan anförda avstyrker utskottet därmed motion 2011/12:Ub495 yrkande 10.

Vad gäller en rätt att läsa in högskolebehörighet på komvux eller folkhögskola vill utskottet framhålla att en vuxen med examen från ett yrkesprogram som inte ger grundläggande behörighet för högskolestudier enligt den nya skollagen (2010:800) har rätt att delta i kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå i syfte att uppnå sådan behörighet (20 kap. 19 §). Utskottet avstyrker därmed motion 2011/12:Ub287.

Syntolksutbildning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner om syntolksutbildning.

Jämför reservation 7 (S, MP).

Motionerna

I motion 2011/12:Ub304 (S) anfördes det att som döv har man rätt till teckenspråkstolk i sitt vardagsliv medan det för personer med synskada ännu inte finns en liknande rättighet. Staten anslår medel för att finansiera delar av den fyraåriga folkhögskoleförlagda utbildningen till teckenspråkstolk och dövblindtolk. Motionären framhåller behovet att utöka antalet utbildade syntolkare.

¹ Fyra urvalsgrupper skapades: sökande direkt från gymnasiet (grupp I), sökande från gymnasial vuxenutbildning (grupp II, den s.k. kompletteringsgruppen), sökande med utländsk gymnasieexamen (grupp III) samt sökande med studieomdöme från folkhögskola (grupp IV).

I motion 2010/11:Kr322 (S) anfördes det att staten bör anslå medel till syntolkutbildning. En översyn bör göras om kostnaden för utbildning till syntolk skulle kunna finansieras på samma sätt som utbildning till hörseltolk.

Tidigare behandling

Frågan om utbildning av syntolk har behandlats av kulturutskottet vid ett flertal tillfällen alltsedan riksmötet 2007/08. I motion 2007/08:Kr247 anfördes att det inte fanns någon formell utbildning för syntolk. En pilotutbildning hade genomförts vid en folkhögskola med stöd från Statens kulturråd. Motionären frågade efter att kostnaden för utbildning till syntolk skulle finansieras på samma sätt som utbildning till hörseltolk. I betänkandet framgår att Tolks- och översättarinstitutet (TÖI) i sitt planeringsunderlag till Utbildningsdepartementet för 2009 föreslagit att utbildning i syntolkning skulle kunna innefattas i tolkutbildningsåtgärder inom ramen för anslaget 25:2 *Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen*. Kulturutskottet såg positivt på förslaget men ansåg att regeringens kommande beredning borde avvaktas och avstyrkte motionen (bet. 2007/08:KrU14). Kulturutskottet behandlade frågan på nytt i betänkande 2008/09:KrU1: ”Utskottet har erfarit att frågan om utbildning av syntolk för närvarande inte har beretts vidare av regeringen eftersom TÖI:s framtid är under beredning. Utskottet förutsätter att regeringen fortsätter beredningen av förslaget om bidrag till utbildning av syntolk efter det att frågan om TÖI:s framtid har beretts färdigt.” Frågan behandlades återigen i betänkande 2009/10:KrU1. Kulturutskottet såg positivt på förslaget men avstyrkte det med hänvisning till att beredningen av frågan om Tolks- och översättarinstitutets framtid skulle inväntas.

Utskottets ställningstagande

Behovet av syntolkning har framhållits under en längre tid. I proposition 1999/2000:79 *Från patient till medborgare – en nationell handlingsplan för handikappolitiken* påtalades behovet av kraftfullare satsningar när det gäller syntolkning av teaterföreställningar, textning samt syntolkning och uppläsning av textremsan såväl på biograf som på videofilm. Flera framsteg har gjorts vad gäller syntolkning. Det senaste initiativet är regeringens uppdrag till Svenska Filminstitutet och Post- och telestyrelsen att genomföra ett projekt för att utreda förutsättningarna för syntolkning på digitala biografier (regeringsbeslut Ku2011/977/MFI).

Vad gäller den terminslånga syntolksutbildning på halvfart som ges på Fellingsbro folkhögskola – i samråd med Synskadades Riksförbund (SRF) – höstterminen 2011 och höstterminen 2012 finansieras den inom folkhögskolans befintliga budget, genom omprioriteringar. Utbildningen i fråga ger kompetens att arbeta som syntolk i kulturella sammanhang, främst film och teater. Utbildningens längd är beroende av detta. En bredare kompetens skulle enligt SRF kräva längre utbildningstid.

I den ekonomiska vårpropositionen för 2011 föreslog regeringen att de ändamål och den verksamhet som finansieras från anslaget 14:2 *Bidrag till tolkutbildning och teckenspråkslärarutbildning* under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid flyttas till utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning ”i syfte att möjliggöra att tolk- och teckenspråkslärarutbildningar kan genomföras som högskoleutbildningar” (prop. 2010/11:100 avsnitt 14.1.7). Utbildningsutskottet framhöll i sitt yttrande om förändringen att utskottet utgick från att den föreslagna överföringen av anslaget 14:2 var en budgetteknisk fråga (yttr. 2010/11:UbU4y s. 3).²

Vad gäller Tolk- och översättarinstitutets framtida roll anför regeringen i budgetpropositionen för 2012 att Myndigheten för yrkeshögskolan (Yhmyndigheten) bör ta över ansvaret för att fördela de särskilda statsbidragen för olika tolkutbildningar och teckenspråkslärarutbildning (prop. 2011/12:1 utg.omr. 16 avsnitt 3.5.7).³

Utskottet har erfarit att enligt Utbildningsdepartementet innebär överflyttandet av anslaget 14:2 inom utgiftsområde 17 till utgiftsområde 16 inte att frågan om finansiering av syntolksutbildning inom detta anslag därmed har tagits ställning till. Utskottet finner att detta ligger i linje med grundintentionen bakom överflyttandet, nämligen att höja kvaliteten på tolk- och teckenspråkslärarutbildningen. Utskottet vill peka på vad statsrådet Nyamko Sabuni svarade på en skriftlig fråga om att öka de synskadades tillgänglighet till samhället genom att medverka till att fler syntolkar utbildas. Statsrådet framhöll bl.a.:

Folkbildningsrådet administrerar ett årligt statsbidrag på nära 3,3 miljoner kronor som lämnas till bland annat folkhögskolor och studieförbund. Detta gör att dessa har goda möjligheter att anordna till exempel kurser i syntolkning. Staten styr dock inte hur folkbildningens medel ska fördelas och det är heller inte lämpligt att staten påverkar kurser som ska anordnas. Jag kommer dock noggrant att följa denna viktiga fråga. (Svar på skriftlig fråga 2010/11:424).

Utskottet utgår från att denna fråga tas väl om hand och avstyrker motionerna 2010/11:Kr322 och 2011/12:Ub304.

² Konstitutionsutskottet instämde i utbildningsutskottets ställningstagande (bet. 2010/11:KU32).

³ Statsbidraget till tolkutbildning och teckenspråkslärarutbildning för budgetåret 2012 ligger på anslaget 2:70 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor*. Anslaget används för att finansiera särskilda insatser inom högskoleområdet för vilka medel inte har ställts till förfogande under något annat anslag (prop. 2011/12:1 utg.omr. 16 avsnitt 3.6.8).

Specifika utbildningar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner om skötarutbildning för psykiatrin, kompetenser för undersköterska, personalbehov inom transportnäringen samt kostsamma yrkesutbildningar.

Jämför reservation 8 (V).

Motionerna

Vänsterpartiet anför i kommittémotion 2011/12:So568 yrkande 5 att många skötare saknar omvårdnadsutbildning. Omvårdnadsutbildningen inom ramen för gymnasieskolan saknar dessutom många av de aspekter som kan bli aktuella inom psykiatrin. Det behövs en ny skötarutbildning för psykiatrin inom ramen för yrkeshögskolan.

I motion 2011/12:Ub368 (S) anføres det att det behövs en samlad och enhällig syn på vilka kompetenser som krävs för att vara undersköterska. En nationell kursplan kan arbetas fram mellan arbetsmarknadens parter och ansvarig myndighet.

I motion 2011/12:Ub414 (S) framhålls det att transportnäringen växer på både gods- och transportsidan samtidigt som det sker pensionsavgångar under den kommande femårsperioden. Det behövs en översyn av hur det offentliga utbildningssystemet kan bemöta det kommande rekryteringsbehovet inom transportnäringen.

I motion 2011/12:Ub418 (KD) anføres det att många yrkesutbildningar kräver kostsamma investeringar i maskiner. Det behövs en översyn av möjligheten till långsiktiga besked när det gäller avtalen för dessa utbildningsars verksamhet.

Utskottets ställningstagande

Vad gäller en samlad och enhällig syn på vilka kompetenser som krävs för att arbeta som undersköterska vill utskottet framhålla att undersköterska inte är ett reglerat yrke. Kompetenskraven vid anställning är därför ett arbetsgivaransvar. Utskottet har inhämtat att i arbetet med den nya gymnasieskolan har en ny ämnesplan för vård och omsorg tagits fram i samarbete med Sveriges Kommuner och Landsting. Gymnasiekursen *Vård- och omsorgsarbete* (1 200 poäng) ger kunskaper för att arbeta bl.a. som undersköterska. De nya gymnasiekurserna kan börja användas inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå när den nya skollagen börjar tillämpas på kommunal vuxenutbildning, dvs. fr.o.m. den 1 juli 2012. Med det ovan anförda avstyrker utskottet motion 2011/12:Ub368.

Vad gäller personalbehov inom transportnäringen får intressenter skicka in ansökningar till Yh-myndigheten som i sin tur gör en bedömning utifrån bl.a. arbetsmarknadens behov av den utbildning som föreslås. Utskot-

tet förutsätter att intressenter inom transportnäringen skickar in ansökningar till Yh-myndigheten på samma sätt som intressenter inom andra områden. Utskottet avstyrker därmed motion 2011/12:Ub414.

Vad gäller kostsamma investeringar i maskiner anger utbildningsanordnare i sin ansökan hur stort bidrag som behövs för att anordna utbildningen. Det kan de göra antingen genom att använda färdiga schablonberäkningar som finns tillgängliga på Yh-myndighetens webbplats eller genom att lämna in en egen kostnadsbudget. I en sådan kostnadsbudget kan avskrivningskostnader läggas in för maskiner och andra investeringar som krävs för att genomföra utbildningen. Om en utbildning har en längd på fyra år kan de flesta kostnader, enligt Yh-myndigheten, vara avskrivna under utbildningstiden. Med det ovan anförda avstyrker utskottet motion 2011/12:Ub414 (S).

Vad gäller skötarutbildning inom psykiatrisk vård var både utredningen Nationell psykiatrisamordning i sitt slutbetänkande (SOU 2006:100) och Socialstyrelsen av den uppfattningen att det fanns ett stort behov av gemensam grundutbildning för baspersonal inom psykiatri och socialtjänst (*Kompetenssatsning – personal som i sitt arbete kommer i kontakt med personer med psykisk sjukdom eller psykisk funktionsnedsättning*, Socialstyrelsen 2010, s. 8). Det utgjorde en grund för regeringens beslut att avsätta medel för bl.a. utbildningssatsningar (prop. 2008/09:1, utg.omr. 9 avsnitt 4.9.8). Förutom satsningar på högskoleutbildningar har ett statsbidrag getts till kommuner och landsting för att förstärka kompetensen hos personal som i sitt arbete kommer i kontakt med personer med psykisk sjukdom eller psykisk funktionsnedsättning. Utskottet noterar att Socialstyrelsen i *Lägesrapport 2011* redogör för hur detta stöd har lett till omfattande fortbildningsinsatser i hela landet och att kompetensen hos personalen har stärkts (*Lägesrapport 2011*, Socialstyrelsen, s. 6).

Beträffande behovet av grundutbildning för baspersonal uppvaktade Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) i januari 2009 regeringen med en framställan om att Utbildningsdepartementet skulle ge Skolverket i uppdrag att ta fram en eftergymnasial påbyggnadsutbildning med nationell kursplan (SKL dnr 09/0023).⁴ Regeringen beslutade att lämna framställan utan åtgärd mot bakgrund av att Myndigheten för yrkeshögskolan enligt lag och förordning har uppdraget att beakta den typ av behov som begäran avser (regeringsbeslut U2009/137/SV, U2009/642/SV, U2009/1623/SV, 2009/5637/SV). SKL uppvaktade Yh-myndigheten med begäran om framställan av föreskrifter för en nationell kursplan för skötare inom psykiatri och socialtjänst⁵. Yh-myndigheten avsåg SKL:s begäran (YH 2010/528). Yh-myndigheten anför som skäl för beslutet att i förordning (2009:130) om Yh-myndigheten anges i 2 kap. 8 § att för utbildningar med inriktning som kräver nationellt likvärdigt innehåll får myndigheten meddela föreskrif-

⁴ Även Nätverket samverkan för psykisk hälsa och Svenska psykiatriföreningen för skötare lämnade in en framställan.

⁵ Även Nationell samverkan för psykisk hälsa, Svenska Kommunalarbetsförbundet samt Svenska psykiatriförbundet för skötare inkom med samma framställan.

ter om vilka kunskaper, färdigheter och kompetenser som alla studerande ska ha uppnått vid utbildningens slut. I beslutet anförts att myndigheten inte har någon möjlighet att besluta det detaljerade utbildningsinnehållet. Som grund för tolkningen refererar Yh-myndigheten till *Beslut om föreskrifter för utbildningar inom yrkeshögskolan som kräver nationellt likvärdigt innehåll* (YH 2011/877). I detta beslut anges att det närmare utbildningsinnehållet får avvika, då myndighetens föreskriftsrätt inte kan anses omfatta en detaljreglering av innehållet på de utbildningar som berörs av paragrafen. Vidare anförts att signifikant för yrkeshögskolan är att dess utbildningar syftar till att möta arbetsmarknadens efterfrågan av en viss kompetens. Lokala eller regionala behov kan se olika ut och motivera avvikelser i utbildningars innehåll. Det finns även yrkesroller som i grunden är desamma, men som har flera inriktningar (YH 2011/877).

Utskottet vill framhålla att myndigheters förordningar beslutas av regeringen. Utskottet förutsätter att frågan löses och avstyrker motion 2011/12: So568 yrkande 5.

Validering av utländska examina och yrkeskunskaper

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner om en snabbare validering av utländska utbildningar samt valideringsuppdrag till Arbetsförmedlingen.

Jämför reservationerna 9 (S, MP) och 10 (V).

Motionerna

Effektiv valideringsprocess

I motion 2011/12:Ub228 (S) efterfrågas att effektiviteten i valideringsprocessen av utländska examina ses över och att snabba och kvalitativa valideringsmöjligheter hittas.

I motion 2011/12:Ub432 (M) anförts det att det fortfarande är många utbildningar som inte har tydligt utformade kriterier för validering. En översyn bör göras för att säkerställa att utbildningar från andra länder kan valideras på ett snabbt och rättssäkert sätt.

Nationellt valideringsuppdrag till Arbetsförmedlingen

Vänsterpartiet anför i kommittémotion 2011/12:Sf325 (V) yrkande 21 att Arbetsförmedlingen bör få huvudansvaret för validering av utländska utbildningsmeriter och yrkeskunskaper för att skapa likvärdighet och förstärkt kvalitet.

Utskottets ställningstagande

Som utskottet framhållit i ett tidigare ställningstagande innebär validering en kartläggning, bedömning och värdering av en individs faktiska kunskaper, färdigheter och förmågor (bet. 2010/11:UbU9). Denna process kan vara komplicerad, särskilt om man tar i beaktande att ansökningarna gäller ett stort antal länder med olika utbildningssystem och olikartade benämningar. Yh-myndigheten är också en relativt nyinrättad myndighet som kan behöva en viss tid inledningsvis för att anpassa personalstyrkan i förhållande till arbetsmängden.

Riksrevisionen har granskat statliga insatser inom utbildningsområdet för att tillvarata kompetensen hos akademiker med utländsk utbildning (RiR 2011:16). Riksrevisionen har bl.a. kommit fram till att det tar lång tid för denna grupp att etablera sig på arbetsmarknaden och att det är olika faktorer som förklarar den tid det tar för akademiker att få sina utbildningar bedömda som grund för utlåtande, behörighetsbevis eller legitimation. Riksrevisionen rekommenderar myndigheterna att se över sina interna processer i syfte att korta handläggningstiderna. Regeringen meddelar i skrivelsen att den avser att återkomma med en samlad strategi för integrationspolitiken i samband med budgetpropositionen 2013 (se bet. 2011/12:UbU6).

Utskottet anser att regeringens förslag bör inväntas och myndigheterna ges tid att se över sina processer. Därmed avstyrks motionerna 2011/12:Ub228 och 2011/12:Ub432.

Vad gäller huvudansvaret för validering av utländsk yrkesutbildning har en myndighet redan tilldelats denna uppgift. I instruktionen för Yh-myndigheten (2009:279) anges:

Myndigheten för yrkeshögskolan ska ansvara för att samordna och stödja en nationell struktur för validering samt i samverkan med berörda myndigheter främja utbildningsväsendets och branschernas medverkan när strategier, metoder och information inom valideringsområdet utvecklas.

Myndigheten ska även ansvara för bedömning av utländska eftergymnasiala yrkesutbildningar som inte motsvarar utbildningar enligt högskolelagen (1992:1434) eller utbildningar som kan leda fram till en examen enligt lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina.

Yh-myndigheten samverkar med Arbetsförmedlingen, Höskoleverket, Skolverket samt branschorganisationer i arbetet med att ta fram modeller och regler för validering av utbildning och yrkeskunskaper. Myndigheten driver under åren 2010 och 2011 ett projekt tillsammans med Arbetsförmedlingen (VINN-projektet). Syftet med projektet är att tidigt kartlägga, bedöma och dokumentera den reella kompetens som en nyanländ har med sig vid ankomsten till Sverige för att underlätta att personen snabbt kommer ut i arbete och att identifiera eventuella utbildningsbehov. Utskottet avstyrker därmed motion 2011/12:Sf325 (V) yrkande 21.

Svenskundervisning för invandrare (sfi)

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner om kvalitetssäkrad sfi, utbildningsbakgrundens betydelse samt inriktningen på sfi.

Jämför reservationerna 11 (S, MP), 12 (S) och 13 (MP, V).

Motionerna

Kvalitetssäkrad och individanpassad sfi

Socialdemokraterna framhåller i kommittémotion 2011/12:Ub459 yrkande 4 vikten av att kvalitetssäkra och individualisera sfi-undervisningen och möjliggöra intensivkurser i svenska vid högskolor och universitet. I yrkande 5 i samma motion framhålls behovet av svenskundervisning på modersmålet, kontinuerligt intag av studerande samt möjlighet till flexibla studier.

I motion 2011/12:Ub361 (KD) yrkande 2 framhålls det att sfi i kombination med yrkespraktik bör erbjudas i alla Sveriges kommuner. I yrkande 3 i samma motion efterfrågas möjligheten att erbjuda svenska till invandrade företagare som en fortsättningskurs i sfi.

I motion 2011/12:Ub376 (S) yrkande 1 framhålls det att det finns ett behov av att nå de kvinnor som i dag inte nås för sfi-undervisning.

Utbildningsbakgrundens betydelse i sfi

I motion 2011/12:Ub376 (S) yrkande 2 efterfrågas att studerande i sfi ges den tid som krävs för att de ska lära sig svenska tillräckligt för att kunna få ett arbete, mot bakgrund av deras utbildningsbakgrund.

I yrkande 3 i samma motion efterfrågas förbättrad statistik vad gäller utbildningsbakgrund. Den bör vara uppdelad på kön och använda samma begrepp.

Inriktningen på sfi

Vänsterpartiet efterfrågar i kommittémotion 2011/12:Sf325 yrkande 16 en kvalitetshöjning av sfi bl.a. vad gäller tillgång till praktik och validering, lärarledda timmar och välutbildade lärare.

Tidigare behandling

Utskottet har behandlat motionsyrkanden om förbättrad sfi under ett flertal riksmöten, senast föregående riksmöte. Utskottet fann då, mot bakgrund av att det har vidtagits och alltjämt pågår en lång rad satsningar och åtgärder, att regelverket för sfi i flera hänseenden nyligen ändrats och att en utred-

ning om sfi-peng har aviserats samt, med hänvisning till pågående beredningsarbete, att något uttalande från riksdagen inte var motiverat (bet. 2010/11:UbU9).

Utskottets ställningstagande

I budgetpropositionen för 2012 anför regeringen att den under de senaste åren har genomfört ett program för högre kvalitet och bättre likvärdighet i sfi.

Vad gäller frågan om kompetenshöjning för lärare ger Lärarlyftet – regeringens satsning på kvalificerad lärarfortbildning – sfi-lärare en möjlighet att höja sin kompetens. Regeringens bedömning är att det är särskilt viktigt att denna lärargrupp ges möjlighet att delta i satsningen och därmed skaffa sig meriter för att få lärarlegitimation (prop. 2011/12:1 utg.omr. 16 avsnitt 3.5.6).

Vad gäller frågan om en undervisning utifrån individens önskemål, behov och förutsättningar blir individuella studieplaner obligatoriska inom vuxenutbildningen i och med att den nya skollagen börjar tillämpas på vuxenutbildningen. Valfrihet och individuell anpassning har dessutom förstärkts genom att folkhögskolor har fått möjlighet att bedriva sfi. Regeringen bedömer dock att det fortfarande finns problem med bristande flexibilitet och individanpassning i utbildningen (prop. 2011/12:1 utg.omr. 16 avsnitt 3.5.6). Den 15 september 2011 tillsattes därför utredningen *Ökad valfrihet och individuell anpassning av utbildning i svenska för invandrare* (dir. 2011:81). Utredningen ska föreslå hur valfrihet och individuell anpassning kan ökas inom sfi-utbildning, bl.a. genom ett system med sfi-peng och genom att den som vill delta i sfi ges möjlighet att välja den anordnare, enskild eller offentlig, som bäst svarar mot de egna behoven. Utredningen ska redovisas senast den 28 september 2012.

IFAU-projektet *Försök med sfi-bonus* studerar om en prestationsbaserad bonus ger högre deltagande och bättre resultat. Effekten av sfi-bonusen och resursförstärkningarna ska beräknas genom att jämföra de kommuner där bonusen testades under 2009–2010 med andra kommuner och med perioder innan bonusen infördes. Uppdraget ska redovisas i december 2012.

Vad gäller frågan om tid i sfi-undervisning har utredningen bakom *Tid för snabb flexibel inläring* (SOU 2011:19) kommit fram till att den sammanlagda studietiden i sfi inte bör överstiga två år. I likhet med vad som gäller inom övrig vuxenutbildning ska det vara möjligt att göra uppehåll under studietiden. Utredningen understryker att det är särskilt viktigt att följa upp vilka konsekvenser en tidsbegränsning får för personer som har kort utbildningsbakgrund eller är analfabeter. Remissyttrandet har lämnats och beredning pågår inom Utbildningsdepartementet.

Vad gäller statistik över utbildningsbakgrund uppdelad på kön publicerar Skolverket regelbundet på sin webbplats statistik över de olika skolformerna, däribland vuxenutbildningen. Av statistiken framgår bl.a. vilken

utbildningsbakgrund elever i sfi-undervisning har uppdelat på kön. När det gäller olika begrepp är det ett problem att utbildningsnivåer och skolförmer är av vitt skilda slag och svåra att översätta. I statistiken anges därför ofta antal utbildningsår. Personer utan skolgång eller upp till tre års skolgång återfinns i samma grupp, ”utbildning i högst tre år”. Det förekommer även statistik där folkskola och grundskola anges som lägsta nivå. Enligt SCB kan man förutsätta att i kategorin ”uppgift om utbildningsnivå saknas” återfinns en del personer som inte har någon utbildning alls.

Vad gäller frågan om sfi kombinerad med yrkespraktik har regeringen genomfört ändringar av villkoren för statsbidrag som möjliggör för yrkeshögskolan att vid sin fördelning av statsbidrag ta hänsyn till om utbildningsanordnaren erbjuder svenska med yrkesinriktning. Detta språkstöd kan göra det möjligt för personer med utländsk bakgrund att tillgodogöra sig utbildning på samma villkor som andra genom att den studerande får verktyg för att kunna behärska det fackspråk som behövs i arbetslivet (prop. 2011/12:1 utg.omr. 16 avsnitt 3.5.4).

I direktivet till utredningen om ökad valfrihet och individuell anpassning av utbildning i svenska för invandrare ingår också uppdraget att ”redovisa omfattningen och kvaliteten när det gäller sfi kombinerad med yrkesutbildning eller praktik samt föreslå åtgärder för att stimulera ett ökat utbud av sådan sfi” (dir. 2011:81).

Utskottet finner med det ovan anförda inte något skäl att ändra sitt tidigare ställningstagande och avstyrker motionerna 2011/12:Ub459 yrkandena 4 och 5, 2011/12:Ub361 yrkandena 1–3, 2011/12:Ub376 samt 2011/12:Sf325 yrkande 16.

Reservationer

1. Återinförande av flexibel och lättillgänglig vuxenutbildning, punkt 1 (M, FP, C, KD)

av Margareta Pålsson (M), Oskar Öholm (M), Betty Malmberg (M), Jan Ericson (M), Ulrika Carlsson i Skövde (C), Nina Lundström (FP), Yvonne Andersson (KD) och Roger Haddad (FP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motion

2011/12:Ub459 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 1.

Ställningstagande

Alliansen ser vuxenutbildningen som en av hörnstenarna i det svenska utbildningssystemet. Vuxenutbildningen ska även i fortsättningen ge den enskilde möjligheten att komplettera sin grundutbildning, att skola om sig och skaffa sig ny yrkesutbildning, att bli behörig till högskolan eller studera för sin egen personliga eller yrkesmässiga utveckling.

Vuxenutbildningen definieras som komvux, särvox, sfi, kvalificerad yrkesutbildning, folkbildning, lärlingsutbildning, kompletterande utbildningar och yrkeshögskoleutbildningar. Så har det varit sedan budgetpropositionen 2003, även om vissa delar tillkommit och andra delar har försvunnit.

Kommunal vuxenutbildning är en skolform som bedrivs och finansieras av kommunerna. Kommunerna är skyldiga att erbjuda kommunal vuxenutbildning till alla som har rätt till sådan utbildning. Utöver detta ska man dessutom sträva efter att bedriva en utbildning som motsvarar den efterfrågan och de behov som finns. För att ge kommunerna förutsättningar att bl.a. bedriva utbildning utgår ett generellt statsbidrag från staten.

Yrkesvuxsatsningen, som påbörjades 2009 och beräknas fortsätta t.o.m. 2013, har varit ett viktigt verktyg i regeringens kamp mot arbetslöshet och utanförskap under krisåren. Under 2012 och 2013 kommer yrkesvuxsatsningen successivt att fasas ut och delvis ersättas av en satsning på lärlingsutbildningar för vuxna.

Tillsammans fick vuxenutbildningen 6,8 miljarder kronor i innevarande års budget. Det är ca 1 miljard kronor mer än 2006, då summan var knappt 5,8 miljarder kronor.

2. Insatser för studieovana grupper och ungdomar, punkt 2 (S, MP)

av Mikael Damberg (S), Louise Malmström (S), Thomas Strand (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Håkan Bergman (S), Jabar Amin (MP) och Adnan Dibrani (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2011/12:Ub398 av Sara Karlsson (S) yrkande 3 och

2011/12:Ub459 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 3.

Ställningstagande

Under den speciella vuxenutbildningssatsning som kallades Kunskapslyftet deltog närmare en miljon vuxna. Även andra riktade insatser för att åstadkomma minskad social snedrekrytering till studier ledde till att människor som aldrig annars skulle ha vågat ta steget började studera. Exempel på sådana insatser är det riktade statsbidraget fördelat utifrån behov, rekryteringsbidraget, korttidsstudiestödet, 25:4-regeln, inrättandet av Nationellt centrum för flexibelt lärande och studerandevillkoret i a-kassan. Det är olyckligt att allt detta nu har upphört eller lagts ned. För oss är det självklart att fortsätta att driva en politik med riktade satsningar för att kompensera de vuxna som tidigare fått minst av samhällsresurserna.

Vi behöver ett ungdomslyft för Sveriges unga medborgare. En av de vanligaste orsakerna till att unga inte får arbeten är att de inte avslutat gymnasieskolan, eller kanske inte ens har slutbetyg från grundskolan. Där måste vi sätta in stora resurser för att ge möjligheter till utbildning så att ungdomarna kan slutföra gymnasieskolan och, vid behov och enligt önskemål, även komma vidare i yrkesutbildningar av såväl praktisk som teoretisk art. Regeringen bör därför återkomma till riksdagen med ett utbildningspaket för att möta detta behov.

3. Vuxenutbildningens betydelse för individen och arbetsmarknaden, punkt 3 (S)

av Mikael Damberg (S), Louise Malmström (S), Thomas Strand (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Håkan Bergman (S) och Adnan Dibrani (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna
2011/12:Ub214 av Fredrik Olovsson (S),
2011/12:Ub244 av Ann-Kristine Johansson m.fl. (S) yrkande 1,
2011/12:Ub381 av Christer Adelsbo (S),
2011/12:Ub390 av Jennie Nilsson (S) och
2011/12:Ub398 av Sara Karlsson (S) yrkandena 1 och 2 samt
avslår motionerna
2011/12:Ub240 av Eva Sonidsson och Christina Karlsson (båda S) och
2011/12:Ub419 av Yvonne Andersson (KD).

Ställningstagande

De som av någon anledning missat utbildning under ungdomsåren ska alltid kunna ta igen och komplettera den senare i livet. Alla som vill välja en ny bana i livet ska kunna skaffa sig den utbildning som krävs. Denna syn har legat till grund för mycket stora satsningar på lärande och utbildning av tidigare socialdemokratiska regeringar. En av den borgerliga regeringens första besparingsåtgärder för att finansiera sina stora skattesänkningar var försämringen av de statliga anslagen till vuxenutbildning. Det är rimligt att det statliga stödet till kommunal vuxenutbildning har en fördelningsprofil som innebär att kommuner där behoven är större får mer än kommuner med små behov.

Sverige ligger i världsklass när det kommer till utbildning. Trots detta finns det i dag uppskattningsvis 800 000 vuxna mellan 24 och 65 år som saknar fullständig gymnasieutbildning, och som därför haft mindre möjlighet att utvecklas på arbetsmarknaden än den övriga befolkningen. Det är mycket oroande att regeringen inte tar denna situation på allvar. Regeringen har också dragit in bidraget till de fackliga organisationerna, handikapporganisationerna och andra organisationer för uppsökande verksamhet, vilket är mycket olyckligt. Regeringen har dessutom förändrat de fördelningskriterier som innebar att kommuner med hög arbetslöshet, många invandrare och låg utbildningsnivå fick större tilldelning än kommuner med en motsatt situation. Det livslånga lärandet riskerar att försämrats avsevärt om man inte utvecklar komvuxverksamheten.

Många börjar arbeta direkt efter grundskolan medan andra avbryter sina gymnasiestudier. De har först vid vuxen ålder känt behovet av att läsa vidare. Det är då viktigt att det finns möjligheter till lärande även när man arbetat i flera år. Vuxenutbildning är ett mycket bra sätt att låta människor växa, både för sin egen skull och för samhällets utveckling.

I dag är det stora problemet på arbetsmarknaden att arbetskraften inte har den kompetens som efterfrågas. Det rör sig om en mismatchning av resurser. Därför är en av de viktigaste insatserna vi kan göra för att förbättra arbetsmarknadens funktionssätt och stärka enskilda arbetssökande ett kunskapslyft. Kompetensutveckling, utbildning och fortbildning behövs hela tiden både för arbetslösa och för dem i jobb. Utbildning är grunden

till hela vår svenska arbetsmarknad. Vi genomgår en förändring av arbetsmarknaden där tjänster får en allt större betydelse och större krav ställs på arbetstagarnas kompetens. Det är inte utan vändor och svårigheter som arbetsmarknaden och politiken ställer om till det samhälle vi har i dag och som vi kommer att ha i framtiden. Det får bli regeringens uppdrag att vidta de åtgärder som krävs med anledning av vad vi anfört.

4. Återinförande av samlat betygsdokument, punkt 4 (S)

av Mikael Damberg (S), Louise Malmström (S), Thomas Strand (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Håkan Bergman (S) och Adnan Dibrani (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2011/12:Ub459 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 8.

Ställningstagande

Ett samlat betygsdokument från gymnasial vuxenutbildning bör återinföras som behörighetsgivande dokument för högskolestudier. I dag krävs slutbetyg från grundläggande vuxenutbildning för att bli behörig. Problemet är att ett betyg som har satts mer än åtta år före slutbetyget bara får tas in i slutbetyget om rektorn på grund av särskilda skäl medger det. Individer med betyg som är äldre än åtta år riskerar sålunda att drabbas av det nuvarande regelverkets utformning. Vi menar att åtgärder måste vidtas skyndsamt för att lösa detta problem. Det får bli regeringens uppgift att vidta de åtgärder som krävs med anledning av vad vi anfört.

5. Sökande med komplettering från komvux, punkt 5 (MP)

av Jabar Amin (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2011/12:Ub495 av Jabar Amin m.fl. (MP) yrkande 10.

Ställningstagande

Det måste finnas flera vägar in till högre utbildning. Det är den reella kompetensen, vad den sökande kan, inte hur eller när den kunskapen uppkommit, som ska räknas. Ansökande som läst upp betygen på komvux ska inte missgynnas gentemot dem som söker direkt från gymnasiet. Det får bli regeringens uppdrag att vidta de åtgärder som krävs med anledning av vad jag anför.

6. Rätt att läsa in högskolebehörighet, punkt 6 (MP, V)

av Jabar Amin (MP) och Rossana Dinamarca (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2011/12:Ub287 av Rossana Dinamarca m.fl. (V).

Ställningstagande

Många som i dag är arbetslösa saknar grundläggande utbildning från grund- eller gymnasieskola. Samtidigt krävs ofta minst gymnasieutbildning för att få ett arbete och det är även nödvändigt för att kunna vidareutbilda sig på yrkeshögskola eller universitet. Ungdomar som saknar gymnasieexamen löper stor risk att bli långvarigt arbetslösa eller fastna i korta anställningar med återkommande arbetslöshetsperioder.

Regeringens politik har gjort det svårare att utbilda sig. Genom att gränsen för behörighet höjts på olika nivåer är det färre som blir behöriga att läsa vidare, och utbildningsnivån kommer därför att sjunka. Alla utbildningar ger inte heller de kunskaper som är nödvändiga för att etablera sig i samhället och på arbetsmarknaden.

I den nuvarande gymnasieskolan kommer yrkesprogrammen inte att ge högskolebehörighet. Som en följd av det har regeringen tidigare lovat att de som har läst ett yrkesprogram ska ha rätt att läsa in högskolebehörigheten på komvux. Det har ännu inte genomförts. Vi föreslår att det i skollagen införs en rätt att läsa in högskolebehörighet på komvux eller folkhögskola som motsvarar rätten till en grundskoleutbildning. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

7. Syntolksutbildning, punkt 7 (S, MP)

av Mikael Damberg (S), Louise Malmström (S), Thomas Strand (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Håkan Bergman (S), Jabar Amin (MP) och Adnan Dibrani (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2010/11:Kr322 av Ann-Christin Ahlberg (S) och 2011/12:Ub304 av Lennart Axelsson (S).

Ställningstagande

I hela Sverige finns det ca 100 000 synskadade (inskrivna på syncentraller). Antalet döva med behov av teckenspråkstolk är 10 000. Som döv har man rätt till teckenspråkstolk i sitt vardagsliv. För personer med synskada finns ännu inte denna rättighet. Staten anslår medel för att finansiera delar av den fyraåriga folkhögskoleförlagda utbildningen till teckenspråkstolk och dövblindtolk. Utbildningarna finns på sju olika folkhögskolor i landet. I samråd med Synskadades riksförbund startar höstterminen 2011 en terminslång distansutbildning till syntolk på Fellingsbro folkhögskola. Visionen är ett nationellt intag, vilket gör att det utbildas syntolkar som kan ge alla synskadade i Sverige en möjlighet till delaktighet.

På samma sätt som hörselskadade har behov av hjälpinsatser för att kunna delta i kulturlivet, genom bl.a. hörseltolkade föreställningar inom teatern där replikerna skrivs på en stor skärm, har synskadade behov av att få hjälp via syntolkning. Möjligheten till syntolkning varierar beroende på var i Sverige man bor, och utbudet är i hög grad beroende av "eldsjälar". För att öka utbudet av syntolkar och öka synskadades möjligheter att ta del av syntolkning bör en översyn göras om kostnaden för utbildning till syntolk skulle kunna finansieras på samma sätt som utbildning till hörseltolk. Det får bli regeringens uppdrag att vidta de åtgärder som krävs med anledning av vad vi anfört.

8. Specifika utbildningar, punkt 8 (V)

av Rossana Dinamarca (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2011/12:So568 av Eva Olofsson m.fl. (V) yrkande 5 och avslår motionerna
2011/12:Ub368 av Lena Hallengren (S),
2011/12:Ub414 av Pia Nilsson (S) och
2011/12:Ub418 av Annika Eclund (KD).

Ställningstagande

Det finns ett stort behov av en grundutbildning för skötare inom psykiatrin, något som bl.a. framhållits av SKL. År 2008 uppgick den s.k. baspersonalen på psykiatriområdet till ca 12 000 personer. Bland dem fanns både skötare inom landstingets psykiatriska vård och kommunal personal inom boendestöd och dagverksamhet. Av dessa saknade ca 7 000 omvårdnadsutbildning. Vad gäller de som ändå har omvårdnadsutbildning är det tyvärr så att utbildningen inom ramen för gymnasieskolan och den eftergymnasiala utbildning som finns i dag saknar många av de aspekter som kan bli aktuella i yrkeslivet inom psykiatrin.

En liknande situation vad gäller kompetens inom den somatiska vården hade varit helt otänkbar. En kompetenssatsning på personalen är helt nödvändig för att säkra en god vardag och vård för personer med psykiska problem, sjukdomar och funktionsnedsättningar.

En del av regeringens psykiatrisatsning är ett kompetensutvecklingsstöd riktat mot personal inom psykiatrin. Detta är förstås bra och helt nödvändigt. Vi anser dock inte att detta är tillräckligt för att möta de stora behov av grundläggande utbildning som finns nu och i framtiden. Jag föreslår därför en ny skötarutbildning inom ramen för yrkeshögskolan, för att man ska kunna förse psykiatrin med personal med tillräcklig utbildning och för att säkra tillräckliga kunskaper hos den befintliga personalen. Det får bli regeringens uppdrag att vidta de åtgärder som krävs med anledning av vad jag anför.

9. Effektiv valideringsprocess, punkt 9 (S, MP)

av Mikael Damberg (S), Louise Malmström (S), Thomas Strand (S),
Caroline Helmersson Olsson (S), Håkan Bergman (S), Jabar Amin
(MP) och Adnan Dibrani (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförts i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2011/12:Ub228 av Roza Güclü Hedin och Peter Hultqvist (båda S) och avslår motion

2011/12:Ub432 av Lotta Finstorp och Peder Wachtmeister (båda M).

Ställningstagande

I dag ställer man höga krav på tilläggsutbildningar och utbildningsinnehåll för människor som innehar utländska examina. Att ställa höga krav är bra, och valideringsprocessen ska vara effektiv för att den berörde ska ha möjlighet att planera sitt liv i Sverige utifrån sin utbildning och de möjligheter den ger. Den allmänna uppfattningen är att processen tar väldigt lång tid och att många inte upplever hanteringen som positiv.

Dessa långa tilläggsutbildningar bidrar också till att vissa undviker att försöka sig på en validering. Många vill gå språkkurser, göra praktikprov och påbörja utövning av sitt yrke så snart de bara kan. Den långsamma processen kan leda till passivitet och en känsla av hopplöshet.

Man bör se över effektiviteten i valideringsprocessen av utländska examina och hitta snabba och kvalitativa valideringsmöjligheter till gagn för de personer som snabbt vill komma in i sysselsättning; därmed ökar också integrationsmöjligheterna. Det får bli regeringens uppdrag att vidta de åtgärder som krävs med anledning av vad vi anför.

10. Nationellt valideringsuppdrag till Arbetsförmedlingen, punkt 10 (V)

av Rossana Dinamarca (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2011/12:Sf325 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkande 21.

Ställningstagande

För att bättre ta till vara de erfarenheter och resurser som personer som invandrar har med sig till Sverige behöver en satsning på att förbättra systemen för validering av både teoretiska och praktiska kunskaper göras och möjligheter att komplettera tidigare kunskaper och erfarenheter förbättras. Vad gäller validering av utländsk högskoleutbildning har det sedan mitten av 1980-talet funnits en systematisk verksamhet för bedömning och erkännande av denna. Det finns också en väl utvecklad verksamhet för att högskolestudenter ska kunna tillgodoräkna sig utbildning som genomförts utomlands. I detta sammanhang bör också de senaste årens utveckling av validering av reell kompetens nämnas, som innebär en skyldighet för högskolorna att bedöma kunskaper och erfarenheter oavsett om de är formellt dokumenterade eller inte. Detta gäller oberoende av vilket land den reella kompetensen har förvärvats i.

Vänsterpartiet fick i vårbudgeten 2006 igenom en satsning på kompletterande utbildning och validering som den nuvarande regeringen har fortsatt. Däremot saknas ett samlat grepp om den validering som rör yrkeskunskaper, och hur detta hanteras ser mycket olika ut runt om i landet och inom olika branscher. Jag vill därför att Arbetsförmedlingen ska ha huvudansvaret för validering av utländska utbildningsmeriter och yrkeskunskaper för att skapa likvärdighet över landet och förstärkt tillgång och kvalitet generellt. Mot denna bakgrund bör regeringen återkomma med ett sådant nationellt valideringsuppdrag till Arbetsförmedlingen.

11. Kvalitetssäkrad och individanpassad sfi, punkt 11 (S, MP)

av Mikael Damberg (S), Louise Malmström (S), Thomas Strand (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Håkan Bergman (S), Jabar Amin (MP) och Adnan Dibrani (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2011/12:Ub376 av Åsa Lindestam m.fl. (S) yrkande 1 och 2011/12:Ub459 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkandena 4 och 5 samt avslår motion 2011/12:Ub361 av Désirée Pethrus (KD) yrkandena 2 och 3.

Ställningstagande

Dagens utbildning i svenska för invandrare behöver utvärderas, och dess konsekvenser för dem som deltar bör följas upp för att förbättra kvaliteten och effektiviteten. Kunskapsmålen behöver förtydligas, och det garanterade antalet undervisningstimmar per vecka bör öka. I dag är inte utbildningen tillräckligt anpassad till olika människors förkunskaper. Vi vill att sfi-undervisningen tydligare kopplas till varje individs förkunskaper och att undervisningen inriktas på att underlätta en snabb övergång till studier eller arbetslivet. Modern teknik behöver också användas i större utsträckning i verksamheten.

Vi avvisar tanken om ett begränsat antal terminer inom sfi. Det skulle innebära att de som har en längre väg att gå, exempelvis analfabeter, slussas ut i komvuxgrupper där det blir ännu svårare att anpassa undervisningen individuellt.

Det är nödvändigt att investera i sfi-lärarnas kompetensutveckling då en mycket stor andel av lärarna saknar ämneskompetens i ämnet svenska som andraspråk. Regeringen försöker förbättra resultaten och genomströmningen i utbildningen i svenska för invandrare med hjälp av en sfi-bonus för de studerande som snabbt når målen. Vi anser att sfi-bonusen bör

avskaffas och resurser i stället läggas på att komma åt de kraftiga bristerna i de grundläggande förutsättningarna för att uppnå god utbildningskvalitet. Utbildningen måste ge alla elever möjlighet att nå målen på kort tid. Vi vill införa intensivkurser i svenska på högskola eller universitet för dem som önskar.

Förutsättningarna för att erbjuda fler studerande svenskundervisning på deras modersmål bör öka, och skrivningarna om modersmålets betydelse i kursplanen bör stärkas. Kommunerna bör uppmanas att erbjuda ett kontinuerligt intag av studerande samt erbjuda flexibla studietider. Många som kommer till Sverige talar flera språk och är vana vid akademiska studier. Det får bli regeringens uppdrag att vidta de åtgärder som krävs med anledning av vad vi anfört.

12. Utbildningsbakgrundens betydelse i sfi, punkt 12 (S)

av Mikael Damberg (S), Louise Malmström (S), Thomas Strand (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Håkan Bergman (S) och Adnan Dibrani (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2011/12:Ub376 av Åsa Lindestam m.fl. (S) yrkande 2 och

avslår motion

2011/12:Ub376 av Åsa Lindestam m.fl. (S) yrkande 3.

Ställningstagande

Alla studerande bör ges den tid inom sfi som krävs för att lära sig svenska i förhållande till deras utbildningsbakgrund. I SCB:s rapport *Integration – en beskrivning av läget i Sverige 2008* framgår att 23 procent av kvinnorna från Asien och 21 procent av kvinnorna från Afrika enbart hade förgymnasial utbildning. För 21 procent av kvinnorna från Asien och 31 procent av kvinnorna från Afrika var utbildningsbakgrunden okänd. Sfi-statistik från Skolverket visar att det 2009 fanns 52 331 kvinnor i sfi; av dessa hade nästan 15 procent en skolbakgrund kortare än tre år. Den siffran har med säkerhet stigit sedan dess. Det får bli regeringens uppdrag att vidta de åtgärder som krävs med anledning av vad vi anfört.

13. Inriktningen på sfi, punkt 13 (MP, V)

av Jabar Amin (MP) och Rossana Dinamarca (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2011/12:Sf325 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkande 16.

Ställningstagande

För att få till stånd den höjning av kvaliteten på flyktingmottagandet som är nödvändig måste avsevärda satsningar göras när det gäller undervisningen i sfi. För att detta ska kunna ske behövs en tydligare individualisering och fler undervisningstimmar per vecka. Sfi ska kunna läsas i kombination med praktik, arbetslivsorientering, validering, annan utbildning eller förvärvsarbete.

Vi är skarpt kritiska till regeringens syn på sfi. Vi menar att den bygger på osanna antaganden om att sfi-studerande bara "sitter av tiden" för att kunna bli försörjda och på bristande jämförbar statistik kommuner emellan. Varken treårsbegränsningen eller sfi-bonusen tar hänsyn till de olika förkunskaper människor som kommer hit har. Den enskilda studerande lastas helt för den otillräckliga kvaliteten på undervisningen.

Vi vill i stället kvalitetssäkra sfi-utbildningen, bl.a. när det gäller tillgången till varvad praktik och validering, fler lärarledda timmar och välutbildade sfi-lärare. Vi vill också särskilt utveckla sfi med yrkesinriktning. Vidare vill vi komma till rätta med den bristande kontinuiteten för den undervisande läraren, för gruppen och för den enskilde. Den löpande intagningen är en faktor, en annan är att den studerande tvingas göra avbrott i studierna för att ta ett jobb, även under en kort begränsad tid, för att inte gå miste om sin försörjning.

Vi vill också se över den studieekonomiska situationen för de sfi-studerande. Dessutom är det nödvändigt att satsa på att stärka lärarkompetensen inom sfi. Det handlar dels om satsningar på vidareutbildning, dels om att ställa tydliga behörighetskrav. Vi vill också att det ska bli möjligt att utbilda sig till sfi-lärare som ett spår i lärarutbildningen eller som en egen utbildning. Det bör också finnas möjlighet för sfi-lärare att skaffa specialkompetens för att undervisa analfabeter. En sådan inriktning av sfi bör gälla. Det får bli regeringens uppdrag att vidta de åtgärder som krävs med anledning av vad vi anfört.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motion från allmänna motionstiden hösten 2010

2010/11:Kr322 av Ann-Christin Ahlberg (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utbildning av syntolkare.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2011

2011/12:Sf325 av Christina Höj Larsen m.fl. (V):

16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kvalitetshöjning av sfi.
21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett nationellt valideringsuppdrag till Arbetsförmedlingen.

2011/12:So568 av Eva Olofsson m.fl. (V):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en ny skötarutbildning för psykiatrin inom ramen för yrkeshögskolan.

2011/12:Ub214 av Fredrik Olovsson (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om det statliga stödet till kommunal vuxenutbildning.

2011/12:Ub228 av Roza Güclü Hedin och Peter Hultqvist (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att hitta snabba och kvalitativa valideringsmöjligheter för personer med utländsk examen.

2011/12:Ub240 av Eva Sonidsson och Christina Karlsson (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vuxenutbildning.

2011/12:Ub244 av Ann-Kristine Johansson m.fl. (S):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att staten ska spela en aktiv roll för att stödja kortutbildade i arbetslivets strukturomvandling, t.ex. genom ett nytt kunskapslyft.

2011/12:Ub287 av Rossana Dinamarca m.fl. (V):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det i skollagen ska införas en rätt att läsa in högskolebehörighet på komvux eller folkhögskola.

2011/12:Ub304 av Lennart Axelsson (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av syntolkar.

2011/12:Ub361 av Désirée Pethrus (KD):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att sfi i kombination med yrkespraktik bör erbjudas i alla Sveriges kommuner.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att erbjuda svenska för invandrade företagare som en fortsättningskurs till svenska för invandrare.

2011/12:Ub368 av Lena Hallengren (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en nationell kursplan för undersköterskor.

2011/12:Ub376 av Åsa Lindestam m.fl. (S):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att nå de kvinnor som i dag inte nås för sfi-undervisning.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge alla studerande den tid inom sfi som krävs för att de ska lära sig svenska tillräckligt bra för att kunna få ett arbete, mot bakgrund av deras utbildningsbakgrund.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av könsuppdelad statistik vad gäller utbildningsbakgrund.

2011/12:Ub381 av Christer Adelsbo (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utveckla komvux.

2011/12:Ub390 av Jennie Nilsson (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av vuxenutbildning.

2011/12:Ub398 av Sara Karlsson (S):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av utbildning för medborgarna och dagens och morgondagens arbetsliv.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om validering.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av ett ungdomslyft.

2011/12:Ub414 av Pia Nilsson (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över hur det offentliga utbildningssystemet kan bemöta det kommande rekryteringsbehovet inom transportnäringen.

2011/12:Ub418 av Annika Eclund (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten till långsiktiga besked, främst när det gäller investeringstyngda yrkesutbildningars avtal för sin verksamhet.

2011/12:Ub419 av Yvonne Andersson (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör säkra möjligheten att kunna kombinera studier på olika nivåer och i olika skolformer inom ramen för vuxenutbildningen.

2011/12:Ub432 av Lotta Finstorp och Peder Wachtmeister (båda M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om validering av utbildningar från andra länder.

2011/12:Ub459 av Mikael Damberg m.fl. (S):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att återinföra en hög ambition att erbjuda en flexibel och lättillgänglig vuxenutbildning där alla som har behov av det kan delta.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om riktade insatser för att underlätta för studieovana grupper att studera.

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av att kvalitetssäkra och individualisera sfi-undervisningen och möjliggöra intensivkurser i svenska vid högskolor och universitet.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om svenskundervisning på modersmålet, kontinuerligt intag och flexibla studietider.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om möjligheten till samlade betygsdokument.

2011/12:Ub495 av Jabar Amin m.fl. (MP):

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att sökande som läst upp sina betyg inom kommunal vuxenutbildning inte ska missgynnas i relation till dem som söker till högskolan direkt från gymnasiet.